

**Ontwerp van
MEMORIE VAN TOELICHTING**

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Inleiding

Het Vlaams Regeerakkoord stelt een vergroening van de verkeersbelastingen voorop. Met ingang van 2016 werd dit beleidsvoorstel gerealiseerd voor personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen (cf. decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016). Hierbij werd de belasting vermeerderd of verminderd naargelang de CO₂-uitstoot, de euronorm en de brandstofsoort van het voertuig.

Ter gelegenheid van deze vergroeningsoperatie, werd geïnformeerd naar de categorie waarvoor het decreet (nog) niet in een vergroening voorzag. De wetgever heeft daarop als volgt geantwoord:

"Deze vergroeningshervorming is niet van toepassing op motorfietsen. Net zoals bij de eerste hervorming in 2012 wordt erop gewezen dat voor deze categorie geen Europees gehomologeerde data inzake milieuprestaties beschikbaar zijn.¹

Wat vrachtwagens van meer dan 3,5 ton maximaal toegelaten gewicht (MTT) betreft, gebeurt de vergroening via de kilometerheffing wat een gebruiksbelasting is die nog beter het principe dat de vervuiler betaalt, benadert. Binnen de jaarlijkse VKB zijn enkel nog de EU-minima inzake VKB voor vrachtwagens vanaf 12 ton MTT van toepassing.

Voor de categorie lichte vracht (N1 – tot 3,5 ton MTT) zal onderzocht worden wat de beste manier is om deze te vergroenen, wetende dat voor de zwaarste categorieën er bijna enkel aanbod is van dieselmotoren."

Voorliggend voorstel geeft uitvoering aan dit laatste voornemen. Verdere analyse heeft uitgewezen dat het wagenpark van lichte vracht in grote mate uit dieselmotoren bestaat (95%). Reden hiervoor is dat doorgaans enkel bestelwagens met dieselmotoren worden geproduceerd. Enkel van het kleinste type bestelwagen (bv. Berlingo of Kangoo) is er altijd een benzinevariant. Voor het populairdere tussenmodel en het grote model van bestelwagen, is (quasi) geen benzineversie beschikbaar. Het hogere koppel bij dieselmotoren is hier niet vreemd aan.

Gezien de afwezigheid van een volwaardig benzine-aanbod, is het ook niet mogelijk om, behalve voor de kleinere bestelwagens, in te zetten op ontdieseling. Door de hoge aanwezigheid van diesels, zijn de vervuilende emissies dan ook de belangrijkste problematiek, en is een sturing op euronorm aangewezen.

¹ Ontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen betreffende de belasting op de inverkeerstelling op grond van milieukeurmerken (Parl.St. VI.Parl. 2011-12, nr. 1375/1, blz. 6).

Er is geen BIV op lichte vracht. De vergroening dient dus te gebeuren via de jaarlijkse verkeersbelasting.

2. Materieel en temporeel toepassingsgebied

Bij gebreke van een intergewestelijk samenwerkingsakkoord, is deze vergroening enkel van toepassing op niet-leasing voertuigen. De gesprekken met de andere gewesten over een vergroening van de verkeersbelastingen voor leasingvoertuigen lopen, maar leiden vooralsnog nog niet tot de vereiste convergentie van standpunten om tot een samenwerkingsakkoord te komen. Het Vlaamse Gewest heeft daarom bewust gekozen om het autopark waar ze autonoom bevoegd voor is al te vergroenen.

Deze hervorming van de tariefstructuur voor lichte vracht zal van toepassing zijn op (zowel 1ste als 2de hands) voertuigen die vanaf 1 juli 2017 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid en werd budgetneutraal doorgevoerd. Net zoals bij de personenwagens, ligt het aantal 2de hands (of later) inschrijvingen hoger dan het aantal inschrijvingen van nieuwe wagens.

Herinschrijvingen bvb. ten gevolge van verlies of diefstal van papieren, zullen evenwel niet als een nieuwe inschrijving worden aanzien, ook niet wanneer dit tot een nieuw inschrijvingsnummer leidt. Wanneer eenzelfde voertuig op naam van dezelfde eigenaar wordt ingeschreven (evenwel met een verschillend inschrijvingsnummer), zal hiervoor dus het tarief van toepassing blijven zoals het gold vóór 1 juli 2017 (louter differentiatie op basis van de MTM van het voertuig). Voor een definitie van het begrip 'herinschrijving' kan verwezen worden naar artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen.

3. Tarief: ecoboni en ecomali bovenop de bestaande MTM-tariefsokkel

3.1. Lichte vracht met een MTM van maximaal 2500 kg

Gelet op het feit dat er voor de kleinere modellen van bestelwagens ook een benzinemodel beschikbaar is, kan hier naast een euronorm-differentiëring ook ingezet worden op een onderscheid naargelang de brandstofsoort en de CO₂-uitstoot van de wagen.

Voor deze bijkomende ecoboni / ecomali werd zoveel mogelijk analoog gewerkt aan de vergroening van de personenwagens (cf. artikel 2.2.4.0.1, §2/1 VCF).

De bonus/malus percentages die kunnen worden toegepast, zijn:

referentie gram CO ₂	122 gr
minder dan 122 gram, per gram :	- 0,30%
meer dan 122 gram, per gram :	+ 0,30%

percentage per euronorm en brandstoftype :

	diesel	overige
euronorm 0	50,0%	30,0%
euronorm 1	40,0%	10,0%
euronorm 2	35,0%	5,0%
euronorm 3	30,0%	0,0%
euronorm 4 (of 3 + roetfilter)	25,0%	-12,5%
euronorm 5 (of 4 + roetfilter)	17,5%	-15,0%

euronorm 6	15,0%	-15,0%
------------	-------	--------

3.2. Lichte vracht met een MTM hoger dan 2500 kg

De euronorm is een indicatie van zowel de nefaste effecten op het vlak van fijn stof (dat mede verantwoordelijk is voor hart- en vaatzieken en een goede ontwikkeling van de longen bij kinderen kan belemmeren), de stikstofoxiden of zogenaamde NOx-en (die mede verantwoordelijk zijn voor de verzuring van het milieu en voor de vorming van ozon en smog), kankerverwekkende koolwaterstoffen en het giftige koolstofmonoxide.

In die zin, bouwt de vergroening van de lichte vracht met een MTM hoger dan 2500 kg verder op het model dat is uitgetekend voor het zwaardere vrachtvervoer, waar ook een euronorm-modulering wordt toegepast.

In de nieuwe tariefstructuur blijft de maximum toegelaten massa behouden als belastbare grondslag. Op deze sokkel wordt de volgende ecobonus of ecomalus toegevoegd in functie van de euronorm en desgevallend de aanwezigheid van een roetfilter:

euronorm 0	+ 35,0%
euronorm 1	+ 25,0%
euronorm 2	+ 20,0%
euronorm 3	+ 15,0%
euronorm 3 met roetfilter of euronorm 4	+ 10,0%
euronorm 4 met roetfilter of euronorm 5 of EEV	+ 2,5%
euronorm 6	0,0%

4. Fiscale verminderingen en vrijstellingen voor groene brandstoftypes

Naar analogie met de vergroening van de personenwagens, worden de verminderingen en vrijstellingen voor milieuvriendelijke technologieën doorgetrokken. Vooral aardgas wordt regelmatig aangeboden als alternatief bij bestelwagens, en uitzonderlijk ook elektrische aandrijving. Waterstof en plugin-elektrische (PHEV) modellen voor bestelwagens worden in de praktijk momenteel niet aangeboden op de markt. Gezien vanaf 2017 de Europese homologatietest wordt verstrengd, zullen nieuwe modellen het moeilijker hebben de grens van 50 gram CO₂ te halen in een 'real driving' situatie.

Zoals hieronder (bij de inwerkingtreding) wordt toegelicht zijn deze vermindering en vrijstellingen van toepassing op het reeds bestaande wagenpark, vanaf de eerstvolgende belastbare periode die begint vanaf 1 juli 2017.

5. Oldtimer statuut voor o.a. lichte vracht, en optrekken van de leeftijd tot dertig jaar

Oldtimer bestelwagens volgen momenteel het regime van lichte vracht, in tegenstelling tot personenwagens, minibussen of motorfietsen die aan een oldtimer-forfait onderworpen zijn. Door de vergroening zou dit leiden tot de toepassing van een hoge ecomalus ten gevolge van de oude euronormen (en/of CO₂-emissies). Net zoals bij de vergroening van de personenwagens is het de bedoeling dat dit roerend erfgoed zijn apart statuut behoudt. Zij zullen voortaan dus vallen onder het oldtimer-forfait.

Het oldtimer- forfait wordt zowel voor de jaarlijkse verkeersbelasting als voor de belasting op inverkeerstelling opgetrokken tot 30 jaar overeenkomstig de Europese richtlijnen. Het forfait wordt daarnaast uitgebreid van enkel

personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik, minibussen en motorfietsen naar lichte vracht, de lijkwagens, de alleenrijdende landbouwtractoren en de alleenrijdende trekkers, autobussen en autocars, aanhangwagens en de opleggers naargelang de maximaal toegelaten massa niet hoger is dan 500 kg, of 501 kg bereikt zonder 3500 kg te overschrijden alsook de kampeerwagens. De forfait voor militaire voertuigen van meer dan dertig jaar wordt geïntegreerd in een algemene forfait voor voertuigen ouder dan dertig jaar.

6. Indexatie

De categorie lichte vracht niet-leasing wordt geïndexeerd teneinde de ontwaarding van het belastingtarief tegen te gaan.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel betreft een gewestbevoegdheid.

Artikel 2 (invoeging van art. 2.2.4.0.1, §3/1 en §3/2 VCF)

De bestaande sokkel van MTM wordt behouden. Hier bovenop wordt een ecobonus/ecomalus toegepast. Voor lichte vracht met MTM hoger dan 2500 kg is deze afhankelijk van de euronorm en desgevallend de aanwezigheid van een roetfilter. Voor lichte met vracht met een MTM van maximaal 2500 kg wordt naast de euronorm-differentiëring ook rekening gehouden met de brandstofsoort en de CO₂-uitstoot van de wagen.

Deze nieuwe tariefregeling is enkel van toepassing wanneer een (1ste hands of 2de hands) lichte vrachtvoertuig vanaf 1 juli 2017 wordt ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid. Herinschrijvingen zullen zoals hierboven aangegeven niet als een nieuwe inschrijving worden aanzien, ook niet wanneer dit tot een nieuw inschrijvingsnummer leidt. Wanneer eenzelfde voertuig op naam van dezelfde eigenaar wordt ingeschreven (evenwel met een verschillend inschrijvingsnummer), zal hiervoor dus het tarief van toepassing blijven zoals het gold vóór 1 juli 2017.

Zoals hierboven aangegeven is deze vergroende regeling, bij gebreke van een intergewestelijk samenwerkingsakkoord, enkel van toepassing op niet-leasing voertuigen.

In tegenstelling tot paragraaf 3 van artikel 2.2.4.0.1 VCF, worden alleenrijdende tractors niet gevat, omdat deze categorie als 'off road' voertuig geen motoren met een euronorm kent.

Artikel 3 (wijziging van art. 2.2.4.0.2 VCF)

De huidige bepaling voorziet in een minimumbelasting (forfaitair) voor voertuigen die sedert meer dan 25 jaar in het verkeer zijn gebracht. Voor de verkeersbelastingen worden voertuigen vanaf dan als 'oldtimers' aanzien. Voor wat betreft de federale regelgeving inzake de inschrijving van het voertuig en de afgifte van een nummerplaat gelden dan weer andere regels op basis waarvan een voertuig als oldtimer wordt gekwalificeerd.

In de Richtlijn 2014/45/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EU wordt voor de eerste keer

een Europese definitie opgenomen in wat Europa begrijpt onder de noemer 'historisch voertuig'. Een historisch voertuig is daar, zoals reeds in de meeste Europese landen het geval was, een voertuig dat ten minste dertig jaar geleden vervaardigd of voor het eerst ingeschreven is.

Op Vlaams niveau is het opportuun om de fiscale regelgeving hierop af te stemmen. Gelet daarop wordt artikel 2.2.4.0.2 van deze codex aangepast en de leeftijd van het voertuig dat kan genieten van de forfaitaire belasting opgetrokken tot dertig jaar.

Gezien in de categorie oldtimers volgens de sectorfederatie geen leasing voorkomt, hoeft geen aparte bepalingen te worden opgenomen voor leasing-oldtimers.

De forfaitaire belasting voor voertuigen die bij het ontstaan van de belastingplicht sedert meer dan dertig jaar in het verkeer zijn gebracht zal voortaan niet enkel gelden voor de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik, de minibussen en de motorfietsen, maar zal worden uitgebreid naar alle voertuigen. Dit houdt in dat ook autobussen en autocars, aanhangwagens en de opleggers naargelang de maximaal toegelaten massa niet hoger is dan 500 kg, of 501 kg bereikt zonder 3500 kg te overschrijden, de kampeerwagens, de lichte vrachtauto's, de lijkwagens, de alleenrijdende landbouwtractoren en de alleenrijdende trekkers van de forfaitaire belasting kunnen genieten. Lichte vrachtvoertuigen die meer dan 30 jaar in het verkeer zijn, vallen momenteel nog onder de inschaling als lichte vracht. Indien de categorie lichte vracht wordt vergroend, dan zou de taxatie van deze oldtimers onevenredig stijgen. Om dit te vermijden, wordt zij net als personenwagens, minibussen, motorfietsen en militaire vrachtwagens onder het oldtimer-statuuut gebracht, die forfaitair belast worden.

Verder wordt voorzien in een overgangsregel voor de voertuigen die in het jaar van inwerkingtreding van deze bepaling (aanslagjaar 2017) sedert meer dan vijftientig jaar in het verkeer gebracht. Dit om in een overgangsregeling te voorzien ten aanzien van de voertuigen die reeds van het forfait genieten omdat ze reeds 25 jaar oud zijn zodat zij dit niet ineens zouden verliezen.

Tot slot wordt de forfait voor militaire voertuigen uit verzamelingen van dertig jaar oud geschrapt gezien deze nu onder de nieuwe algemene bepaling meegenomen worden.

Artikel 4 (wijziging van art. 2.2.4.0.3 VCF)

In dit artikel wordt voorzien in de indexatie van de lichte vracht niet-leasing. Meer specifiek betreft het indexatie van de volgende bedragen in artikel 2.2.4.0.1, §3 voor zover het niet-leasing betreft, en in §3/1 en §3/2 (die sowieso beperkt zijn tot niet-leasing). Het gaat om:

1° de basisbelasting (bestaande MTM-tariefsokkel) van 19,32 euro per 500 kg. (eventuele percentages die omwille van de vergroening worden toegepast, worden berekend op de geïndexeerde basis).

2° de minimumbelasting van 40 euro (analoog aan de minimumbelasting bij de vergroende verkeersbelasting voor personenwagens die ook geïndexeerd wordt (artikel 2.2.4.0.1, §2/1, tweede lid, VCF)).

Artikel 5 (wijziging van art. 2.2.4.0.6 VCF)

Bij gebreke van een beschikbare euronorm, kan deze worden afgeleid uit de leeftijd van het voertuig. Dit wettelijk vermoeden wordt hier ingevoerd voor lichte vracht.

Artikel 6 (wijziging van art. 2.2.4.0.7 VCF)

Bij gebreke van een beschikbare CO₂, kan deze worden afgeleid uit het brandstoftype, de cilinderinhoud en de euronorm van het voertuig. Dit wettelijk vermoeden wordt hier ingevoerd voor lichte vracht.

Artikel 7 (wijziging van art. 2.2.4.0.8 VCF)

De aanwezigheid van een roetfilter wordt hier nader gespecificeerd. Dit artikel wordt uitgebreid naar lichte vracht.

Artikel 8 (wijziging van art. 2.2.6.0.6 en 2.2.6.0.7 VCF) en artikel 9 (wijziging van art. 2.2.5.0.4 VCF)

Naar analogie met de vergroening van de personenwagens, worden de fiscale voordelen voor milieuvriendelijke technologieën doorgetrokken naar de lichte vracht, lijkwagens en alleenrijdende trekkers als het andere voertuigen zijn dan de voertuigen, vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §6 VCF. Het betreft het volgende:

- 1° een belastingvermindering voor LPG-voertuigen;
- 2° een vrijstelling voor zuiver elektrische en waterstofvoertuigen;
- 3° een tijdelijke vrijstelling (tot en met 31 december 2020) voor voertuigen die minstens gedeeltelijk worden aangedreven met aardgas en plugin-elektrische voertuigen (PHEV).

Zoals eerder vermeld is er momenteel geen aanbod van plugins en waterstof voor deze categorie. Voor CNG en zuiver elektrische voertuigen (BEV) is er een beperkt aanbod.

Artikel 10 (wijziging van art. 2.3.4.1.3. VCF)

Naar analogie van de aanpassing aan de jaarlijkse verkeersbelasting wat betreft de minimumbelasting (forfaitair) voor voertuigen die sedert meer dan 25 jaar in het verkeer zijn gebracht, wordt deze termijn ook voor de belasting op inverkeerstelling op 30 jaar gebracht.

Artikel 11 (inwerkingtreding)

Dit decreet is van toepassing op de belastbare periodes vanaf 1 juli 2017. Dit betekent concreet dat de vergroende verkeersbelasting voor lichte vracht enkel van toepassing is op (zowel nieuwe als 2de hands) voertuigen die vanaf 1 juli 2017 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

De vermindering voor LPG en de vrijstellingen voor voertuigen aangedreven op elektriciteit (BEV & PHEV), waterstof of aardgas zijn – net als bij de vergroende verkeersbelasting voor personenwagens - van toepassing op het reeds bestaande wagenpark, maar wel pas vanaf het eerstvolgende aanslagbiljet voor de eerstvolgende belastbare periode die begint ten vroegste op 1 juli 2017 (de belastbare periode valt immers niet noodzakelijk samen met 1 januari van het kalenderjaar).